

ЗМІСТ

Засідання двадцять шосте, вечірнє
(Вівторок, 1 листопада 2016 року)

- Відхилення Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам» з пропозиціями Президента України ...4
- Прийняття рішення про направлення на доопрацювання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» з пропозиціями Президента України ...12
- Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо упорядкування системи надходження та використання коштів із рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату» ...23
- Прийняття Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі» ...35
- Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо сприяння детінізації валютно-обмінних операцій» ...42

Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання особливостей ліцензування господарської діяльності з надання фінансових послуг»

...47

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ШОСТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
1 листопада 2016 року, 16 година 4 хвилини*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений Регламентом для перерви, завершено. Я прошу всіх заходити до залу, підготуватися до реєстрації на вечірньому засіданні.

Колеги, будь ласка, прошу заходити до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради та голів фракцій запросити депутатів до залу.

Шановні колеги, готові до реєстрації? Прошу шановних колег зареєструватися для участі у вечірньому засіданні. Прошу провести реєстрацію.

У сесійному залі зареєструвалися 357 народних депутатів. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, я хочу вам дещо сказати перед початком нашої роботи. У нас друга частина блоку – це питання фінансів і банківської діяльності. Дуже хотілося б, щоб ми цей блок могли повноцінно розглянути.

Залишається два вето Президента і один законопроект. У мене є велике прохання до всіх колег народних депутатів, щоб ми максимально лаконічно пройшли ці законопроекти і не збили блоку питань фінансів і банківської діяльності.

Я прошу, щоб питання щодо вето Президента ми пройшли дуже швидко, там позиції фактично визначені. Думаю, ми за півгодини справимося, пане Рибалка. І потім матимемо півтори години на блок питань фінансів і банківської діяльності.

Я закликаю всіх до дуже інтенсивної роботи.

Колеги, я прошу мене почути. Кожен комітет, який вносить свій блок питань, довго і ретельно готується. І міністри, і комітети. Тому прошу ставитися з повагою. Хоча дехто вважає, що питання можуть

бути важливі чи неважливі. Для комітету всі питання, які він вносить, важливі.

І тому, з вашого дозволу, я почну з вето Президента, потім – один законопроект, і переходимо до питань фінансів і банківської діяльності. За нормальної системи роботи ми зможемо пройти ці питання за півгодини, оскільки розгляд питань щодо вето Президента має коротку процедуру. Домовилися, колеги? Тоді розпочинаємо розгляд.

Ще раз я хочу повідомити, що зараз у парламенті перебуває делегація міжпарламентської групи дружби «Бельгія – Україна» на чолі з керівником Ж. Дальманом. Вони знаходяться в нас на трибуні. Давайте їх привітаємо (*Оплески*).

Друзі, я хочу подякувати вам за підтримку в цей складний для України час. Відбиваючи агресію, ми захищаємо не лише Україну, ми захищаємо весь вільний і цивілізований світ, Європу. Ви це розумієте.

Сподіваємося на співпрацю і підтримку в майбутньому. Дякуємо (*Оплески*).

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам» ([№2676](#)) з пропозиціями Президента.

Наголошую, він не потребує окремого голосування розгляду за скороченою процедурою, ми лише маємо доповідь, потім питання до доповідача і співдоповідь, і питання до співдоповідача. І за такою процедурою ми переходимо до його розгляду. Прошу працювати інтенсивно і злагоджено.

Запрошую до доповіді першого заступника міністра соціальної політики Крентовську Ольгу Петрівну.

Пані Ольго, прошу до доповіді. Запрошую вас до трибуни.

КРЕНТОВСЬКА О.П., *перший заступник міністра соціальної політики України*. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Міністерством соціальної політики України підтримуються пропозиції Президента України до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам» стосовно його відхилення.

Житлова субсидія – це державна допомога, тому її призначення може бути лише на підставі заяви особи. Розгляд питання призначення

субсидій усім пенсіонерам і особам з інвалідністю без їхньої заяви і збирання для цього відповідної інформації без їхньої згоди є порушенням Закону України «Про захист персональних даних».

Крім того, слід зазначити, що з часу подання законопроекту суттєво була удосконалена програма житлових субсидій та спрощені процедури її надання. Зокрема, згідно з діючим порядком особа звертається за субсидією лише один раз, а на наступний строк субсидія призначається без звернення людини. Крім того, з травня минулого року скасовано необхідність подання будь-яких довідок, у тому числі й про доходи. Інформації про доходи осіб, які звернулися за призначенням субсидій, органи соцзахисту населення отримують від Державної фіскальної служби та Пенсійного фонду в порядку обміну інформації. Натомість ухваленим законом пропонується повернутися до практики надання довідок про доходи громадян для призначення субсидій. Таким чином, питання автоматичного призначення субсидій на наступний період особам, які отримують субсидію, законодавчо врегульовано. На первинному зверненні необхідно подати заяву і декларацію. Крім того, законодавчо врегульовано питання різних способів подання заяв та декларацій. Це може бути особисте звернення громадянина, також можна подати заяву і декларацію поштою та електронними засобами зв'язку з метою покращення доступності громадян до цих послуг.

З огляду на зазначене, Міністерство соціальної політики підтримує пропозиції Президента України щодо відхилення прийнятого Верховною Радою України 19 червня 2015 року Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ольго. Але в нас за Регламентом питання від депутатів – 3 хвилини. Прошу провести запис на запитання до доповідача, будь ласка.

Від Радикальної партії аж двоє. Добре, 2 хвилини, будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Хочу нагадати, що саме я і колеги від Радикальної партії були авторами законопроекту,

яким передбачається автоматичне нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам. Ми переконані, що для того щоб людині отримати субсидію, не треба звертатися, якщо його дані є у Пенсійному фонді, у соціальних відділах. Для чого людині ходити із заявами до соціальних відділів, оформляти документи і витратити на це час. Якщо немає жодних інших доходів, крім пенсії, соціальної допомоги, якщо ця людина має право на нарахування субсидії, ми вважаємо, що ці субсидії мають нараховуватися автоматично, за даними Пенсійного фонду і відділів соціального забезпечення.

На превеликий жаль, Президент Порошенко наклав вето на цей закон. Ми вважаємо, що це було помилковим рішенням Президента. Тому я звертаюся до всіх колег депутатів з тим, щоб подолати вето Президента і дати можливість набрати чинності законом, щоб субсидії для пенсіонерів, для людей, яких персональні дані є у відділі соціальних служб, автоматично нараховувалися. Я раджу представнику міністерства поїхати не лише до Вінниці, де працює «Прозорий офіс» (і нормально працює, як кажуть люди), а до сіл, райцентрів, де люди зранку повинні займати черги, де люди пенсійного віку не можуть заповнити того папірця, тому що їм не надають консультацій. А якщо взяти одиноких пенсіонерів, які живуть у житлових будинках у Києві, хто їм допоможе оформити ці субсидії? Внаслідок цього людина втрачає право на отримання субсидії.

Тому ми наполягаємо на тому, щоб пенсіонери та інваліди отримували субсидії автоматично, щоб вони нараховувалися за даними Пенсійного фонду і відділів соціального забезпечення. Не перекладайте на людей свою відповідальність, не позбавляйте наших пенсіонерів субсидій!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ольго Петрівно.

КРЕНТОВСЬКА О.П. Дякую за запитання.

Для того щоб призначити субсидію згідно з чинним порядком, встановленим Постановою Кабінету Міністрів №848, немає потреби особисто їхати до органу, що призначає субсидії. Субсидію при первинному зверненні можна оформити, подавши заяву та декларацію або поштою, або електронними засобами зв'язку, або через соціального працівника.

Питання перерахунку субсидій врегульовано саме таким чином: автоматично без звернення людини. Саме перерахунок уже раніше призначених субсидій здійснюється наразі органами соціального захисту населення без звернення пенсіонерів та осіб з інвалідністю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є запитання у Кужель Олександри Володимирівни. Будь ласка, пані Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі! Мабуть, дуже показово, що сьогодні ми розглядаємо два такі важливі закони, на які, на жаль, Президент наклав вето. Він не наклав вето на порушення, коли стягувалися великі рентні плати, не наклав вето на ринок газу, на примусове створення ОСББ і багато інших законів, а на ті закони, що торкаються найбідніших верств населення, які в такий скрутний час мають таку проблему, як отримання субсидій. Це просто неприйнятно ані політично, ані економічно.

Прошу вас як заступника міністра, щоб ви передали міністру соціальної політики, що дуже некоректно в ефірі показувати розрахунок субсидії. Це означає, що ті гроші, які ви витратили на ті папірці, які кидали до кожного поштового ящика, пішли на вітер.

Якщо послухати його розрахунки, пане спікере, то він сказав, що 2 тисячі гривень за житлово-комунальні послуги буде сплачувати сім'я з двох осіб за умови, що в них дохід на двох – 50 тисяч гривень. Стоп! У кого в країні 50 тисяч гривень дохід на двох, щоб сплатити 2 тисячі? Тоді відверто кажіть: усі, хто задекларував у декларації доходи, не отримують субсидії, а всі інші – отримують.

Вважаю, що неприйняття такого закону – це підтвердження геноциду українського народу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, Ольго Петрівно.

КРЕНТОВСЬКА О.П. Дякую за запитання.

Я хочу поінформувати народних депутатів, що сьогодні 5 мільйонів 400 тисяч домогосподарств уже отримують субсидії на опалювальний період 2016-2017 роки. Крім того, здійснюється перерахунок в автоматичному режимі вже призначених субсидій. Таким чином, забезпечено право громадян України на соціальну підтримку, передбачену законодавством.

Хочу зазначити, що бланки заяв та декларацій роздавалися саме з метою, щоб громадяни могли без звернень до органів соціального захисту населення поштою подати заяву для призначення субсидій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, Ольго Петрівно. Можете зайняти своє місце.

Запрошую до співдоповіді заступника голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства Бабак Альону Валеріївну. Пані Альоно, прошу вас максимально лаконічно, якщо це можна.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні народні депутати! Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства на заміну прийнятого рішення від 16 вересня 2015 року повторно розглянув пропозиції Президента України до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам» на своєму засіданні 8 жовтня 2015 року.

Законом передбачається за спрощеною процедурою здійснити призначення та надання структурними підрозділами з питань соціального захисту населення субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

Відповідно до частини другої статті 94 Конституції України Президент України повернув закон з пропозицією його відхилити, зазначивши, що, керуючись нормою частини третьої статті 22 Конституції України, за якою при прийнятті нових законів або внесенні змін

до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України підтримує пропозиції Президента України. За результатами розгляду комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України підтримати пропозиції Президента. Комітет просить внести відповідні зміни до електронної бази даних Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Передбачені питання до співдоповідача. Пані Альоно, переконливо прошу повернутися до трибуни для виконання своїх депутатських обов'язків. Дякую.

Запитання до співдоповідача – 3 хвилини. Прошу записатися. Развадовський Віктор Йосипович. Будь ласка.

РАЗВАДОВСЬКИЙ В.Й., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №67, Житомирська область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово народному депутату Володимирі Михайловичу Литвину.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Скажіть, будь ласка, на ваш погляд, чи не ускладнено для людей похилого віку, які відірвані від районних центрів і де часто немає автобусного сполучення, оформлення цих субсидій, зокрема, оформлення декларацій, збирання інших довідок? Якщо немає рідних і близьких, людина самостійно не може цього зробити. І чи не правильною була пропозиція, щоб, виходячи з тих баз даних, які є в підрозділах соціального захисту людей, призначати субсидію автоматично?

Дякую.

БАБАК А.В. Звичайно, ми вважали, що це абсолютно правильно, тому що члени нашого комітету є співавторами цього законопроекту. Водночас ми бачимо, що, на жаль, система сьогодні працює так, що

людина повинна заявити своє бажання отримати цю субсидію. І виходить так, що автоматично – це означає, що має бути призначено всім без оцінки і доходів, і майнового стану і таке інше.

Тому фактично ми, зваживши на всі зауваження Президента та Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, вважаємо, що слід підтримати цю пропозицію. Але проблема у людей навіть не у зверненнях щодо субсидії, а в отриманні зворотного зв'язку. Люди не знають, з якого моменту і коли їм призначається субсидія, і ходять, оббиваючи пороги, щоб отримати інформацію, скільки ж їм треба платити. Це проблема – абсолютна відсутність зворотного зв'язку. Чекають кілька місяців, з'ясовуючи, чи призначена їм субсидія, чи ні. Це є проблемою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще одне запитання. Корчинська Оксана. Прошу ввімкнути мікрофон.

КОРЧИНСЬКА О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Пані Олено, у мене запитання до вас як до народного депутата. Ви озвучили нам пропозицію комітету, ви людина принципова. Невже ви особисто згодні з такою позицією? Зараз сотні пенсіонерів стоять біля Верховної Ради, котрі не можуть фізично оформити цієї субсидії. Люди не в змозі це зробити, вони просто не будуть платити. Пані Олено, я прошу вашу особисту позицію.

БАБАК А.В. Моя особиста позиція: підтримати цей закон. Водночас я розумію, що є такі питання, коли навіть пенсіонер, якому в автоматичному режимі мають призначити субсидію, має підтвердити дані щодо його майнового стану. Наприклад, у багатьох пенсіонерів, які живуть у сільській місцевості, є паї. І сьогодні ви бачили, як відбувається верифікація субсидій. Фактично кожному пенсіонеру було направлено листа, щоб підтвердити те, що він не отримує орендної плати за пай або ще якісь проблеми. Тому так чи інакше всі люди сьогодні підпадають під систему верифікації і уточнення своїх даних.

Думаю, що автоматичне призначення субсидій не проходить, на жаль, у реаліях нашого сьогодні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Альоно Валеріївно.

Пане Олегу, може, ви підтримаєте Рибалку, його комітет, щоб ми до нього швидше дійшли? Добре, ще є час.

Олексій Ленський. Будь ласка.

ЛЕНСЬКИЙ О.О., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Прошу передати слово народному депутату Ляшку Олегу Валерійовичу.

ЛЯШКО О.В. Я звертаюся ще раз до представників уряду. Селяни, які мають паї, не мають права на нарахування субсидій. Скажіть мені, будь ласка, а хіба той пай годує селянина? Ні.

Крім того, скасували соціальну норму споживання газу. Попереднього опалювального сезону була – 1200 кубічних метрів, сьогодні таку норму скасували. І кожна людина, споживаючи чи 100 кубічних метрів, чи 1000, має сплатити за ціною 7 тисяч гривень за 1 тисячу кубів.

Ми вимагаємо від уряду: перше – відновити соціальну норму споживання газу; друге – коли ви хвалите, що 5,5 мільйона домогосподарств отримують субсидії, то немає чим хвалитися, тому що людина, виявляється, не може заробити коштів, щоб заплатити за комуналку.

Тому слідом за мінімальними зарплатами, які вдвоє підвищені, треба так само підвищувати пенсії мінімум удвоє, для того щоб люди не потребували цих субсидій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Думаю, це був виступ, а не запитання. Тому дякую Альоні Валеріївні.

Ми завершили обговорення, переходимо до голосування.

Отже, повідомляю, що пропозиція Президента – відхилити закон у цілому ставиться першою, друга – подолання вето Президента України. Комітет підтримує пропозицію Президента про відхилення,

і тому ці дві пропозиції ставляться на голосування. Пропозицій немає, і тому не буде ставитися з урахуванням пропозицій Президента.

Отже, ставлю першу пропозицію відповідно до Регламенту – відхилити закон [№2676](#). Хто підтримує дану пропозицію, прошу голосувати. Будь ласка.

«За» – 109.

Пропозицію не прийнято.

Наступна – подолати вето Президента України. Хто підтримує, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 173.

Рішення не прийнято.

Закон №2676 відхилено.

Колеги, прошу інтенсивніше працювати.

На ваш розгляд пропонується Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» ([№1076](#)) з пропозиціями Президента України.

Запрошую до доповіді віце-прем'єр-міністра України Зубка Геннадія Григоровича. Прошу максимально лаконічно, пане Геннадію. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г., віце-прем'єр-міністр України – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні колеги! 20 квітня 2016 року Верховною Радою України прийнято Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків». Президент України повернув цей закон з пропозиціями. Підтримуючи необхідність удосконалення законодавства щодо реалізації житлових прав мешканців гуртожитків, Президент України вважає, що такі зміни повинні здійснюватися вкрай виважено, адже стосуються житлових прав громадян. Натомість закон містить ті норми, які можуть призвести до порушення таких прав через їх невідповідність Конституції та законам України.

Перше. Законом не поширюється дія Закону «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» на громадян, які мешкають у гуртожитку, але не перебували (не перебувають) у трудових (службових) відносинах з підприємством (організацією), яке надало їм право проживати в гуртожитку, або мешкають у гуртожитку без офіційної реєстрації місця проживання в гуртожитку. Тобто встановлюється обмеження щодо реалізації права на приватизацію жилих приміщень у гуртожитках залежно від наявності трудових (службових) відносин з підприємством (організацією), яке надало їм право проживати в гуртожитку, або офіційної реєстрації місця проживання в гуртожитку.

Законом також встановлюється, що спеціальний ордер, що видається громадянину відповідно до статті 129 Житлового кодексу Української РСР, є єдиною підставою для вселення на дану жилу площу в гуртожитку та нежитлову площу (підпункт 2 пункту 1 розділу I Закону). Водночас главою 4 «Користування гуртожитками» Житлового кодексу Української РСР врегульовано порядок надання лише жилої площі в гуртожитках.

Друге. Дія закону не поширюється на гуртожитки, побудовані або придбані, як записано в законі, за радянських часів. Однак часовий період «за радянських часів» у законодавстві не визначено, що дає можливість довільно трактувати таку наведену вимогу.

Законом забороняється зміна статусу гуртожитку після створення ОСББ власниками гуртожитку. Втім ані Житловим кодексом Української РСР, ані Законом України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» не врегульовано питання надання та зміни статусу гуртожитку.

Законом до повноважень органів місцевого самоврядування віднесено видачу дозволів на проживання у гуртожитку відповідно до Цивільного кодексу України. Втім Цивільним кодексом України питання видачі дозволів на проживання також у гуртожитку не врегульовано.

Реалізація низки положень закону, зокрема, щодо передачі гуртожитків у власність територіальних громад, фінансування видатків на таку передачу, пов'язана з виконанням Загальнодержавної цільової програми передачі гуртожитків у власність територіальних громад на 2012-2015 роки. Законом також встановлюється, що загальнодержавна програма, яка працювала 2012-2015 роки, повинна бути чинною до

завершення здійснення передбачених нею заходів або затвердження нової програми на 2016-2019 роки, але не менше 11 років з дня опублікування Закону України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків».

Дія цієї програми припинилася 31 грудня 2015 року.

Крім того, Кабінетом Міністрів України наголошено, що саме статтею 91 Бюджетного кодексу України в частині реформ міжбюджетних відносин визначено, що видатки на заходи програм житлово-комунального господарства, зокрема у сфері капітального ремонту гуртожитків, що передаються у власність територіальних громад, належать до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів будь-якого рівня.

Законом також встановлюється, що позивачі у справах, зазначених у статті 25 Закону України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків», спори щодо забезпечення таких прав звільняються від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях. Водночас зменшується перелік пільгових категорій осіб, які звільняються від сплати трудового збору.

Враховуючи викладене, а також необхідність внесення змін до законодавства, які враховують житлові права мешканців гуртожитків, Президент України пропонує Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» відхилити як такий, що суперечить Конституції і законам України, не створює належних правових механізмів реалізації житлових прав мешканців гуртожитку та містить ризики порушення таких прав. Прошу підтримати пропозиції Президента.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, питання до доповідача – 3 хвилини. Прошу провести запис.

Литвин Володимир Михайлович. Будь ласка.

ЛИТВИН В.М. У мене запитання такого змісту. Скажіть, будь ласка, яка загальна кількість людей, які проживають сьогодні в гуртожитках і не мають іншого житла? І в тому числі скільки таких людей, які проживають у гуртожитках, які були передані до статутного капіталу підприємств і перейшли в приватні руки разом із людьми? Якщо

ми ці цифри покажемо, буде видно, яка це проблема, і що треба далі робити для того, що ці люди мали над головою бодай квадратний метр даху.

Дякую.

ЗУБКО Г.Г. Передусім я хотів би зазначити, що, дійсно, сьогодні велика кількість мешканців проживають у гуртожитках, які поки що не мають права на приватизацію. Але з того часу цим законом передбачалося, що якщо людина не перебуває в трудових відносинах або у людини згідно з цим законом не було офіційної реєстрації в такому гуртожитку, то вона не має права на саме право приватизації в такому гуртожитку.

Отже, ми обмежили права великої кількості людей. Ми не визначили, що таке радянський час, коли він почався і закінчився, не визначили, як бути тій людині, яка працювала на підприємстві, але зараз вона вже не в трудових відносинах, як їй використати її права на те, щоб приватизувати житло. І чому було так, що маючи спеціальний ордер, людина не була прописана або зареєстрована за місцем проживання. Тому питання, дійсно, важливе і його потрібно підтримувати. Але ми не можемо обмежувати права тих людей, які сьогодні підпадають під...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кишкар Павло Миколайович. Скажіть у мікрофон, я не чую вас.

КИШКАР П.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово народному депутату Оксані Юринець.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Оксана Юринець. Будь ласка.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»).

Шановний Геннадію Григоровичу! Хочу сказати, що закон №1076 є вкрай важливий, і його, дійсно, очікували всі мешканці гуртожитків.

У моєму окрузі 3,5 тисячі людей, проживаючих у центрі міста Львова. І це велика проблема, бо за станом на сьогодні це питання не вирішене. Крім того, цим питанням я займалася впродовж попередніх п'яти років ще в обласній раді. Насправді в законі є багато правильних, прогресивних речей, для того щоб розв'язати проблеми. Наприклад, люди не можуть прописати своїх дітей.

Я не знаю, що могло спричинити таку ситуацію, яка зараз склалася, і ми мусимо сьогодні розглядати саме вето. На мою думку, це недопрацювало ваше міністерство, тому що в 2012 році була прийнята програма. Комітет насправді робив все можливе, вони...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще 30 секунд, будь ласка.

ЮРИНЕЦЬ О.В. Це питання так залишати не можна, і на сьогодні зробити заручниками таку велику кількість людей, вважаю, це на відповідальності саме вашого міністерства.

ЗУБКО Г.Г. Насамперед я хотів би сказати, що потрібно врахувати пропозиції Президента, підтримати їх і розв'язати цю проблему. Це перше.

Друге. Ви знаєте, що з 2014 року цільова програма передачі гуртожитків не фінансується. А питання в тому, що на виконання цієї програми передусім потрібно було закласти ці гроші саме в бюджети 2015, 2016 років. А просто говорити про те, що ця програма не виконується, через те що не виконується, це неправильно. Думаю, щоб розв'язати цю проблему, потрібно врахувати ці пропозиції. І я вам скажу, величезна кількість людей, які сьогодні проживають у гуртожитках і не мають трудових відносин з тим підприємством, яке повинно надати право на реалізацію приватизації.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І останнє запитання. Долженков.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемый Геннадий Григорьевич! Вот тут представитель фракции «Блок Петра Порошенко» сказал, что это ответственность министерства. Но вето накладывает не министерство, а Президент, поэтому это ответственность Президента. В статье 47 Конституции Украины сказано, что государство каждому обеспечивает право на жилье. Это право предусматривает создать условия, при которых человек может построить жилье, взять его в аренду либо приобрести. А не кажется ли вам, что вето Президента в части отмены этого закона в целом, без формулировки каких-то предложений, является таким скрытым нежеланием Президента решить все-таки вопросы миллионов граждан, необеспеченных собственным жильем и вынужденных жить вне комфортных условий (они не живут в собственных квартирах, а в съёмных помещениях, в общежитиях), и при этом лишают их хоть какого-то механизма по приватизации этого жилья в общежитиях? Если бы Президент хотел, он не предложил бы отказать в целом. Вы говорите учесть предложения, а предложение – отменить закон.

ЗУБКО Г.Г. Я попросив би наших шановних колег не маніпулювати фактами, а починав саме з того, що Президент України вносить пропозиції.

Я з трибуни вам перелічив пропозиції, які потрібно врахувати в цьому законі, підтримавши їх, і затвердити цей закон.

Конкретні пропозиції: виключити вимоги до трудових відносин, до реєстрації прав громадян, врахувати питання і визначити, що таке радянський час, і те, що стосується безпосередньо можливості врахувати, що таке спеціальний ордер, і ті речі щодо тексту. Я з трибуни вам їх виклав як пропозиції Президента, що саме і які права громадян порушуються сьогодні при застосуванні такого закону. І якщо ви, дійсно, хочете підтримати громадян, у тому числі й тих, які проживають на сході, які при тих закритих підприємствах, що вже не працюють, перебувають у гуртожитках, то їм потрібно також надати таке саме право...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Геннадію Григоровичу, дякую вам за доповідь. Я запрошую до співповіді заступника голови Комітету з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства Шиньковича Андрія Васильовича. Закликаю вас до лаконічності. Колеги, в нас у порядку денному велика кількість питань.

Будь ласка, Андрію Васильовичу.

ШИНЬКОВИЧ А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №189, Хмельницька область, самовисуванець). Дякую, пане спікер. Я дуже стисло. Шановні колеги, авторами законопроекту є 22 народні депутати. Проект розроблявся рік, і в його написанні, а потім після першого читання в розгляді кожної пропозиції брали участь представники всіх міністерств, за що ми їм вдячні, передусім Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Це безпосередньо асоціації, які захищають права мешканців гуртожитків, і ми прийняли його в другому читанні. Президент при поверненні подав нам ряд насправді слухних пропозицій, які шановний Геннадій Григорович озвучив.

Тому Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства і робоча група «Гуртожитки» уважно розглянули кожну пропозицію і насамперед ті, що прозвучали від Геннадія Григоровича, і всі інші без виключення (*Шум у залі*). Я прошу уваги! Це дуже важливий законопроект.

Володимире Михайловичу, ви запитували про кількість людей, проживаючих у гуртожитках. Це майже півмільйона людей.

І найголовніше, що пропозиції Президента не торкнулися питань статті 16, яка в нас була спірною. Там мова йде про можливість людям приватизувати, у тому числі ті гуртожитки, які сьогодні знаходяться у статутному капіталі. Це абсолютно цивілізовані норми, щодо яких ми не отримали зауважень Президента. Там ідеться і про статутні, і про державні, і про комунальні капітали.

Тому, враховуючи актуальність і соціальне значення, Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства ухвалив рішення направити даний закон на доопрацювання

на повторне друге читання. Тому прошу, шановний спікере, поставити відповідно до Регламенту вето на повторне друге читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, на відміну від попереднього закону тут комітет пропонує не відхилити, а направити до комітету... (*Шум у залі*). Я знаю, як ставити! Я кажу, що є пропозиція комітету. Зараз я її озвучу (*Шум у залі*). Не кричіть, бо й так нічого не чути.

Отже, висновок комітету: направити закон до комітету на доопрацювання. Я правильно прочитав? Так. Я поставлю все за чергою. Але я нагадую, яким є рішення комітету: направити до комітету на доопрацювання. І сподіваюся, що ця пропозиція буде об'єднуючою.

Я поставлю, як і передбачено за Регламентом, спочатку відхилити закон, потім подолати вето Президента, а третьою поставлю пропозицію комітету – направити до комітету на доопрацювання.

Домовилися? Справедливо так? Тоді дякую вам за доповідь. Обговорення завершено, переходимо до голосувань.

Я поставлю всі три пропозиції на голосування (*Шум у залі*). Ні, колеги, я щиро переживаю, щоб наступний комітет себе не почував обділеним. Ми вже 45 хвилин обговорюємо. А потім комітет зауважує нам, що ви нас обдурюєте, ми не доходимо до запитань. Я намагаюся інтенсивніше працювати.

Давайте коротко два запитання. Прошу записатися на запитання до співдоповідача.

Будь ласка, 3 хвилини.

Матвієнков Сергій. Будь ласка.

МАТВІЄНКОВ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець). Передайте слово народному депутату Долженкову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Дякую, шановний головуючий.

У мене пропозиція до представника головного комітету, який брав участь у підготовці цього законопроекту. Якщо в цьому пленарному залі не набереться голосів, необхідно звернутися до Президента (адже він висловив певні пропозиції), щоб він зареєстрував невідкладно законопроект, який розв'язав би проблеми мешканців гуртожитку. Адже подавши певні пропозиції, він нічого не запропонував, окрім того, щоб відхилити закон.

Я просто звертаюся до представників комітету. І фракція «Опозиційний блок» підтримуватиме це звернення. Якщо Президент хоче долучитися до розв'язання житлових проблем мешканців гуртожитку, нехай внесе це питання до Верховної Ради як невідкладне, як він дуже часто робить щодо нагальних питань для суспільства (а воно стосується півмільйона громадян), для того щоб рішення було прийнято у Верховній Раді, якщо не набереться голосів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Васильович. Будь ласка.

ШИНЬКОВИЧ А.В. Шановний колего! Якщо ми не подолаємо вето і не підтримаємо пропозиції Президента відхилити закон, то найкоротший шлях – передати до комітету на доопрацювання з наступним поданням його на повторне друге читання. Для цього в нас є місяць. Потім внести його до залу, для того щоб прийняти в повторному другому читанні. І ми врахуємо, я підкреслюю, правильні пропозиції, які вніс Президент. Це буде компромісом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дійсно, ця пропозиція комітету виглядає об'єднуючою – повернути до комітету. І це найкоротший шлях, щоб законопроект знову потрапив до залу.

Останнє запитання. Вовк Віктор Іванович, Радикальна партія. Будь ласка.

ВОВК В.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Прошу передати слово моєму колезі народному депутату Дмитру Ліньку.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні колеги! Тут пролунало, що півмільйона українців живуть у гуртожитках (це офіційні дані), а в дійсності там живуть набагато більше людей. По троє, четверо живуть у кімнатах, площею 10 квадратних метрів, і не мають права отримати свого житла, щоб розпоряджатися ним, щоб можна було продати чи мати хоч якісь права на житло.

Пропозиція Радикальної партії така. Ми маємо подолати вето негайно, і в залі є для цього голоси (сьогодні тут понад 300 депутатів). Зал підтримує це рішення, щоб ми не затягували розв'язання цієї проблеми. Тому що громадяни чекають, коли, нарешті, через 25 років після розпаду Радянського Союзу вони отримають на руки документи на своє житло, яке вони заробили своєю працею. І ми повинні це право їм забезпечити. Отже, ми якнайшвидше маємо подолати вето Президента і вважаємо, що рішення Президента накласти вето на цей закон помилкове.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ШИНЬКОВИЧ А.В. Я дуже коротко. Ми в законопроекті детально вписали, хто має право, а хто ні. Ще раз кажу: у розробці законопроекту брали участь численна група мешканців гуртожитків, причому різних рівнів і статусів, представники великих асоціацій, які захищають права мешканців гуртожитків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я ще надаю слово Хмілью. Час ще не вичерпано. Це вже буде, дійсно, останнє запитання.

Будь ласка.

ХМІЛЬ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово народному депутату Ігорю Васюнику.

ВАСЮНИК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Шановні колеги! Я коротко поясню, що відбувається з прийняттям цього закону. Справа в тому, що даний законопроект блокується з 2012 року, тому що ті, хто прихватував державні підприємства разом з гуртожитками і з людьми, не зацікавлені в прийнятті такого закону. Ми не маємо права завалити такий закон. Ми декларуємо яхти, пароплави, вілли і таке інше, а тут не даємо можливості приватизувати 20 квадратних метрів людям, які по 20 років пропрацювали на державному підприємстві!?

Справа в тому, що прийняття такого закону чекають багато тисяч сімей, які живуть у гуртожитках. Я пропоную підтримати рішення комітету і направити на друге читання, тим паче що робоча група врахувала всі пропозиції народних депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час для запитань вичерпано. Переходимо до прийняття рішення. Хочу ще раз наголосити: я поставлю на голосування пропозицію відхилити. Колеги, пояснюю: у нас слово надається не шляхом підняття рук, а шляхом запису.

Іншого механізму не існує. Перша пропозиція – відхилити, друга – подолати вето і третя – направити до комітету на доопрацювання. Наскільки розумію, є об'єднуюча позиція. Для того щоб найшвидше цей законопроект з'явився знову в залі, нам необхідно підтримати комітетську пропозицію – направити до комітету на доопрацювання, але я поставлю всі три пропозиції на голосування.

Отже, перша – відхилити закон. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 68.

Рішення не прийнято.

Друга – подолати вето Президента України. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 188.

Рішення не прийнято.

І насамкінець. Я прошу об'єднатися, тому що це шлях для внесення цього проекту закону в найкоротший строк до Верховної

Ради України – направити до комітету на доопрацювання, це рішення комітету. Щоб ми цю тему не відкинули, не забули про людей, давайте всі разом це підтримаємо.

Ставлю на голосування пропозицію комітету направити до комітету на доопрацювання. Прошу підтримати. Гуртом, злагоджено голосуємо. Будь ласка.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Вітаю колег.

Колеги, у нас останній законопроект з попереднього блоку питань, і потім переходимо до питань банківської діяльності.

На ваш розгляд пропонуються проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо упорядкування системи надходження та використання коштів із рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату» ([№3038](#)) і проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо справедливого розподілу рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату» ([№3038-1](#)).

Колеги, прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою, щоб ми все встигли зробити. Голосуємо, будь ласка.

«За» – 183.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Белькову Ольгу Валентинівну. Ви так довго чекали, поки цей законопроект з'явиться у порядку денному. Будь ласка, пані Ольго.

БЄЛЬКОВА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановний пане Голово. Дійсно, думала, що вже ніколи не поставлять цей законопроект на розгляд.

Шановні колеги, сьогодні в нас є можливість об'єднати наші зусилля для того, щоб показати, що ця Верховна Рада піклується про реальну децентралізацію на місцях, про громади, якими сьогодні ведеться видобуток газу, і найголовніше – закладає засади для того, щоб в Україні, дійсно, збільшилася кількість видобутого українського газу.

Цей проект спрямований на забезпечення справедливого розподілу коштів від ренти за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату між бюджетами різних рівнів та забезпечення процесу децентралізації влади. Останнім часом (2015-2016 роки) фактично до 70 відсотків усіх дозволів не було узгоджено з місцевою владою. Місцева влада дуже чинно запитує: «Що нам з того, що в нас ведеться видобуток газу?». Рішення, яке ми сьогодні пропонуємо, таке: нині відповідно до чинного Бюджетного кодексу України рента плата за користування надрами для видобування газу, природного газу, нафти та газового конденсату зараховується до загального бюджету в повному обсязі. Однак, враховуючи, що при проведенні робіт з видобутку вуглеводнів погіршується стан навколишнього природного середовища, завдаються певні збитки локальним об'єктам інфраструктури, спричиняється шкода здоров'ю мешканців, ми вважаємо необхідним виділити частку ренти для забезпечення потреб місцевих громад. Це не наше українське ноу-хау. Так більш ніж у 30 країнах фактично розподіл надходжень з плати за користування природними ресурсами ведеться на користь місцевих громад. Наприклад, у Канаді в таких багатих провінціях природними ресурсами, як Альберта, доля доходів від обов'язкових ресурсних платежів досягає 25 відсотків.

Ми пропонуємо значно менший...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. 30 секунд. Будь ласка, дайте завершити.

БЄЛЬКОВА О.В. Дякую.

Ми підійшли, скажімо, до цього питання обережно. І сьогодні пропонується вам проголосувати за рішення, яке дасть можливість місцевим громадам отримати 2 відсотки до сільських, селищних та

міських бюджетів, 1,5 відсотка до обласних бюджетів і 1,5 відсотка до відповідних районних бюджетів. Решта 95 відсотків, як і годиться, – до об'єднаних громад.

Враховуючи, що положення законопроекту спрямоване на розвиток адміністративно-територіальних одиниць та територій, на яких проводиться видобуток вуглеводнів, прошу зал підтримати. Серед підписантів цього законопроекту є більш ніж 20 депутатів з усіх без виключення фракцій. Мажоритарникам, які сьогодні представляють регіони, де ведеться видобуток, я гарантую – вас виборці носитимуть на руках.

Дякую і прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, пані Ольго.

Будь ласка, до слова запрошується народний депутат Олег Кулініч, який презентує альтернативний законопроект №3038-1.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №147, Полтавська область, самовисуванець). Полтавщина. Шановні колеги, справедливий розподіл ренти від видобутку нафти та газу вкрай важливий для економічної децентралізації. Громади будуть самостійними лише тоді, коли вони матимуть кошти на розв'язання проблем, які в них виникають.

Зараз місцеві бюджети всіх рівнів не мають з нафтогазового промислу жодної копійки, уся рента спрямовується до державної скарбниці. Я добре знаю цю проблему, тому що представляю Полтавщину, де поклади нафти і газу одні з найбільших у державі. Яку ж компенсацію отримують громадяни Полтавщини, де ведеться цей видобуток? Жодної! Притому що такий промисел супроводжується погіршенням екологічного становища, псуються і розбиваються дороги, забруднюється вода в колодязях, виникають інші екологічні проблеми.

Законопроект №3038-1 як альтернативний був зареєстрований уже з урахуванням того сумнівного досвіду, з яким я зіткнувся в себе в області.

Законопроектом пропонується зараховувати до державного бюджету 90 відсотків ренти від видобутку нафти і газу на материковій

території України, решту 10 відсотків – розділити в такій пропорції: 4 – до обласного бюджету, 5 – до районного і 1 відсоток – до бюджету того населеного пункту, де ведеться цей видобуток.

У законопроекті, який підтримав комітет, 95 відсотків віддається до державного бюджету, а решта 5 відсотків розподіляється між обласним, районним та місцевим бюджетами. Відповідно: 1,5, 1,5 та 2 відсотки.

Таким чином, основний і альтернативний законопроекти пропонують схожі розв'язання цієї проблеми, але різними моделями. Тому ми, автори альтернативного законопроекту, будемо голосувати і за перший, і за другий. І в разі набрання 226 голосів за законопроект, який підтримав профільний комітет, ми готові долучитися до авторського колективу, щоб до другого читання напрацювати гарний, збалансований законопроект, який дасть, дійсно, користь громадянам, де такий видобуток ведеться.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Будь ласка, слово для співдоповіді щодо двох законопроектів надається голові підкомітету Комітету з питань бюджету Костянтину Іщайкіну. Будь ласка, пане Костянтине.

ІЩЕЙКІН К.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №148, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна головуєча! Шановні народні депутати і запрошені! Комітет з питань бюджету 17 лютого розглянув альтернативні законопроекти №3038 і №3038-1 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу щодо справедливого розподілу рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату» між державним та місцевими бюджетами.

Ці законопроекти спрямовані на розвиток адміністративно-територіальних одиниць, на території яких проводиться видобуток вуглеводнів, та налагодження плідного співробітництва між підприємствами нафтогазодобувного комплексу та органами державної місцевої влади.

Однак запропоноване законопроектами зарахування частини рентної плати до доходів окремих місцевих бюджетів призведе до нерівномірного розподілу бюджетних ресурсів між іншими регіонами України. Разом з тим реалізація законопроектів призведе до втрат доходів державного бюджету. За висновками Мінфіну такі втрати можуть становити: 2,5 мільярда гривень щодо законопроекту №3038, та 5 мільярдів гривень щодо проекту №3038-1.

Міністерство фінансів не підтримує вказаних документів. Але за результатами розгляду цих законопроектів Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект №3038 прийняти за основу з подальшим його доопрацюванням до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего.

А зараз відповідно до Регламенту ми можемо обговорити ці законопроекти, і я оголошую запис фракцій для обговорення двох альтернативних законопроектів: два – за, два – проти. Будь ласка.

Пані Кацер-Бучковська від фракції «Народний фронт». Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Доброго дня, шановні колеги! Фракція «Народний фронт» підтримуватиме законопроект №3038-1 щодо децентралізації рентних виплат з таких міркувань.

На сьогодні дуже важливим є збільшення видобутку власного природного газу для забезпечення енергетичної безпеки і енергетичної незалежності держави. Для цього ми повинні залучати інвестиції і збільшувати власний видобуток природного газу. Дуже важко це робити, коли фактично місцеві громади, які не мають жодної фінансової зацікавленості в залученні інвестицій на свої території, власне, погоджувати дозволи на видобуток природного газу. Тому цей законопроект пропонує впровадити в Україні загальносвітову практику децентралізації рентних платежів, щоб місцеві громади також мали

можливість отримувати частину від ренти, яку платить газовидобувна компанія державі. Тобто це: 2 відсотки – до сільських, селищних, міських рад, 1,5 відсотка – до міських бюджетів і 1,5 відсотка – до районних бюджетів. Це дасть можливість також отримувати місцевим бюджетам додаткові кошти на розвиток соціальної інфраструктури та інших проектів. Уможливить тіснішу співпрацю інвестора і місцевої громади, що внаслідок матиме не лише збільшення видобутку природного газу, а й збільшення кількості робочих місць, поповнення місцевих бюджетів, розвиток місцевої інфраструктури.

Ми дуже просимо підтримати цей законопроект, тому що він дасть можливість збільшити видобуток природного газу, здешевити вартість природного газу в Україні і залучити інвестиції в газовидобувну сферу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Кишкар, фракція «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

КИШКАР П.М. Народний Рух України. Дякую, пані головуєча.

Насправді хочеться відразу заявити про підтримку законопроекту №3038 і сказати, що це здебільшого стосується громад Полтавської області, Харківщини і півдня Сумщини, вони чекають на прийняття такого закону. Дякую всім, хто долучився до його розробки, і думаю, що до другого читання він стане гнучкішим і зрозумілішим задля того, щоб і Мінфін надав відповідну підтримку. Погоджуюся з пані автором, яка говорить про реальну децентралізацію. Громади з нетерпінням очікують на ці кошти. Ще раз і ще раз підтримуємо законопроект №3038.

Лише є одне невелике зауваження, і просимо авторів звернути на це увагу. Обласні ради дуже повільно надають відповідні спецдозволи для розробки нових родовищ (це коли ми говоримо, що маємо збільшувати власний видобуток) або на зміну тих уже своїх погоджень, які вже надані. Ідеться про збільшення земельних ділянок. Якщо збільшується фактичний розмір родовища, змінюється відповідно земельна ділянка, яка виділяється тому ж самому УГВ чи приватному підприємству задля проведення відповідних робіт. Тому просимо вас врахувати такі маніпулятивні речі, які, зокрема, відбуваються в Полтавській області, де обласна рада не надає відповідних дозволів, у тому числі державному

підприємству «Укргазвидобування» задля того, щоб збільшити власний газовидобуток і забезпечити енергонезалежність. Просимо вас врахувати ці побажання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, Павле.

До слова запрошується Вікторія Войціцька від фракції «Об'єднання «Самопоміч». Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Хочу відразу зазначити, що наша фракція беззастережно підтримуватиме законопроект №3038, який має на меті насамперед стимулювати децентралізацію надходжень до місцевих бюджетів від рентних платежів.

Водночас ми маємо чітко усвідомлювати, що держава Україна і уряд поставили перед собою дуже амбітні плани щодо того, щоб до 2020 року стати незалежними від імпортного газу, незважаючи на те, чи ми говоримо про реверсний газ з Європи, чи газ з Росії. Для того нам необхідно обов'язково наростити власний видобуток. І в цьому питанні ключовим є підтримка саме місцевої влади. Але, на превеликий жаль, останніх півроку не просто призупинялися спецдозволи, а приймалися обласними радами відмови в наданні дозволів. І таким чином відправлялися компанії по колу – знову отримання дозволів призупиняло розвиток нашої галузі. Ми маємо бути абсолютно свідомими того, що саме за рахунок збільшення власного видобутку, який залежить від надання спецдозволів, які залежать від місцевих влад і їх бажання, залежить наша незалежність.

Я закликаю всіх своїх колег підтримати даний законопроект. А щодо зауважень Мінфіну, хочу зазначити, що саме надходження до бюджету будуть забезпечені за рахунок того, що ми пришвидшимо видачу спецдозволів місцевими владами, які будуть після прийняття такого закону вмотивовані в тому, щоб не зволікати з прийняттям настільки важливих стратегічних рішень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Олег Кулініч, група «Партія «Відродження». Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І. Дякую.

Шановні колеги, депутатська група «Відродження» підтримуватиме головний законопроект, який схвалив профільний комітет, і в разі його прийняття ми готові долучитися до розробки важливого документа до другого читання.

Хочу зазначити, що автори альтернативного проекту – депутати Кулініч і Біловол, які представляють Полтавщину і Харківщину, детально знають цю проблему. Ми розібралися, і, дійсно, там люди саме потребують допомоги в розв’язанні цих проблем.

Я хотів би подякувати і авторському колективу головного законопроекту, який підтримав профільний комітет, бо він, дійсно, актуальний, ми рік його чекали. Отже, голосуємо головний і альтернативний, який пройде, і працюємо над другим читанням для того, щоб ми отримали виважений конструктивний закон, щоб місцеві громади були самодостатніми і змогли отримувати кошти для розв’язання цих проблем.

А зараз я хотів би передати слово Сергію Капліну, 1 хвилина.

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, але в нас не можна за Регламентом передбачати передачу слова.

Зараз пройдемося по фракціях і потім будемо дивитися, що відбувається.

Не записалися... *(Шум у залі)*. Не можна ділити виступ. Після того як виступлять Радикальна партія і фракція «Опозиційний блок».

Від фракції «Опозиційний блок» першим підняв руку народний депутат Долженков. Будь ласка, Долженков, потім – Ляшко. Прошу.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Без зайвих слів я можу констатувати, мабуть, цей законопроект – це найяскравіший приклад дійсної децентралізації. Не тієї децентралізації, про яку говорив Президент, уряд, а яка була ініційована окремими депутатами.

Фракція «Опозиційний блок» одностайно підтримуватиме вказану законодавчу ініціативу, оскільки вона, безперечно, спрямована на посилення фінансової бази територіальних громад як на рівні села, селища, міста, так і на рівні району та області.

Але, на жаль, зазначена законодавча ініціатива стосуватиметься не всіх територіальних громад. Тому подальшим кроком для посилення децентралізації є перерахування всього ПДФО та податку на прибуток до місцевих бюджетів для того, щоб гарантувати фінансову самостійність та незалежність територіальних громад поза залежністю від того, де вони проживають: у Полтавській області, Харківській області чи в інших областях України.

Тому, будь ласка, підтримуємо цю законодавчу ініціативу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Олег Ляшко, потім – Євтушок від фракції «Батьківщина». Будь ласка.

І від фракції «Опозиційний блок» кілька депутатів піднімали руки, але першим був Долженков. Тому, шановні колеги, у фракції вирішуйте, хто від вас виступатиме.

ЛЯШКО О.В. На моїй рідній Чернігівщині, у Талалаївському, Варвинському, Прилуцькому районах видобувають нафту, газ. До державного бюджету сплачується щороку сотні мільйонів гривень рентної плати. Колись Гадяч, Лохвицю на Полтавщині називали столицею нафтогазової України. Але ні на Чернігівщині, ні на Сумщині, ні на Харківщині й Полтавщині в людей, де є в надрах чорне золото, немає води в колодязях, немає доріг, які важковаговики розбивають, – вони нічого не мають. Мільярди виплачуються до державного бюджету рентної плати, а місцеві жителі не мають можливості користуватися надрами, які їм послав Господь Бог.

Саме тому фракція Радикальної партії підтримує законопроект, який передбачає залишати в місцевих бюджетах на розв'язання соціальних проблем жителів частину рентної плати. Це мало бути зроблено вже давно. І ми закликаємо парламент за це проголосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Батьківщина». Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, фракція «Батьківщина», дійсно, підтримує всі законопроекти, що стосуються децентралізації, це дуже важливо. Але я ще раз хочу сказати, щоб ми працювали системно. Коли нам уряд подав проект бюджету і зміни до Податкового кодексу, там є частина сплати за спецводокористування, яке має залишатися в місцевих бюджетах, там є децентралізація податків, які надходять від лісної вирубки, там є безпосередньо корисні копалини місцевого значення (наприклад, на Волині вугілля), за яке часткова сплата також має залишатися в місцевих бюджетах? Даний законопроект щодо часткового залишення ренти стосується трьох областей – Сумської, Полтавської і Харківської. А інші області в нас є?

Шановні колеги, я хотів би, щоб ми працювали системніше. Давайте прийнемо за основу, внесемо децентралізовані податки щодо інших корисних копалин, запропонуємо уряду, щоб вони підтримали і прорахували, бо з Міністерством фінансів ми ніколи не проведемо децентралізації.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо. 15 секунд, будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Нам сказав представник Міністерства фінансів, що вони втрачають величезні кошти. Звичайно, децентралізація передбачає, що частина податків має залишатися в громадах. Давайте більш системно і максимально в цьому законопроекті врахуємо бюджети територіальних громад.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний колего. Хочу нагадати, що ми сьогодні голосуємо лише за основу.

Маса піднятих рук від фракцій «Опозиційний блок» і «Блок Петра Порошенка». Але в нас за Регламентом не передбачається участі двох чи трьох виступаючих від однієї фракції.

Від позафракційних наполягає Левченко. Будь ласка, 1 хвилина. Було згадано про 30 секунд Капліна. І переходимо до голосування.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Зараз вчергове в цій залі під виглядом так званих децентралізаційних законопроектів насправді пропонується де-факто федералізація країни. Уже одного разу проголосували за залишення митних надходжень в окремих областях від окремих митниць, а тепер пропонують надходження від надр залишати на окремі села. Товариство, може, хтось забув, але надра, корисні копалини є надбанням усієї української нації. І будь-яке село не могло отримати жодної копійки вигоди від цих надр, якби воно не було б захищене всією державою Україна, а не само собою щось там видобувалося.

Тому якщо зараз пропонується залишати надходження від надр на рівні сіл, на рівні місцевих громад, а про решту країни забути... Ну, це абсурд, це федералізація. Такі надходження можна залишати виключно на місцевому рівні, якщо вони будуть спрямовуватися на покриття екологічних та інфраструктурних потреб, які, справді, можуть страждати від видобування. У такому вигляді за цей законопроект не можна голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Каплін, 30 секунд. Будь ласка. І переходимо до голосування.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ №144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні друзі, колеги, співвітчизники! Депутати Соціал-демократичної партії Олександр Сугоняко і Сергій Каплін є співавторами цього законопроекту, а ще ми є співавторами разом з іншими мільйонами громадян боротьби за цей законопроект, яка була дуже важкою.

Я уклінно дякую мешканцям Львівської, Івано-Франківської, Харківської, Полтавської, Сумської, Чернігівської областей, які разом з нами зібрали майже...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, позиція ваша зрозуміла.

Шановні колеги, дуже важливе повідомлення, перед тим як ми перейдемо до голосування, яке оголосить наш шановний спікер.

Перше. Автори законопроекту наголошують, що тема законопроекту стосується не трьох регіонів, як тут дехто сказав, а всіх регіонів і всіх округів, де видобуваються енергоресурси, про які ми зараз говоримо.

Друге. Автори законопроекту №3038 наполягають на тому, щоб до співавторів було включено автора альтернативного законопроекту №3038-1 Олега Кулініча. Думаю, що зал це підтримає.

І третє. Автори просять, враховуючи те, що цей законопроект стосується бюджетного процесу, щоб ми його проголосували за основу, а потім відразу за скорочений строк підготовки до другого читання, для того щоб під час підготовки проекту бюджету на 2017 рік ці новели були врахованими. Правильно?

Будь ласка, просимо зараз переходити до голосування. Надаю слово нашому спікеру.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми провели дуже бурхливе обговорення і можемо переходити до прийняття рішення. У нас зривається банківський день. Я дуже прошу, щоб ми працювали інтенсивніше. Даний законопроект підтримали майже всі промовці, усі фракції. Ми можемо прийняти спільне рішення, лише я прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо упорядкування системи надходження та використання коштів із рентної плати за користування надрами для видобування нафти, природного газу та газового конденсату» ([№3038](#)) за основу. Прошу підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Вітаю, пані Ольго. Нарешті ми його прийняли (*Шум у залі*).

Прошу проголосувати за скорочений строк підготовки пропозицій, поправок до другого читання. Будь ласка.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Колеги, ми можемо перейти до питань фінансів і банківської діяльності, але я побачив, що в нас у порядку денному є проект постанови щодо проведення парламентських слухань. Ми можемо його проголосувати, колеги? Так? Колеги, пане Рибалка, пане Олегу! Це лише парламентські слухання. У нас зірветься банківський день, який готував Рибалка (*Шум у залі*).

Не можна без обговорення. Добре. Пан Бакуменко є в залі? Ми цей проект постанови перенесемо, щоб могли почати розгляд питань фінансів і банківської діяльності.

Колеги, в нас є два варіанти, або перенести... Ні, без обговорення. Якщо є заперечення, давайте порадимося (*Шум у залі*).

Колеги, порядок є порядок. Я обіцяв, що якщо ми не встигнемо з банківською діяльністю, ми перенесемо ті питання, які не увійшли, на другий день.

Отже, переходимо, як і передбачає порядок денний, до проекту Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі» ([№5266](#)). Прошу максимально лаконічно. Прошу підтримати обговорення за скороченою процедурою.

«За» – 177.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову підкомітету Кулініча. Будь ласка, Олегу Івановичу.

КУЛІНІЧ О.І. Дякую. Шановні колеги, проектом постанови передбачається провести 21 грудня 2016 року парламентські слухання на тему: «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі».

Державні рішення щодо такої важливої теми, як обіг сільськогосподарських земель, не може нав'язуватися людям жодною політичною силою. Для цього нам потрібно почути всіх: експертів, науковців, аграріїв, громадські організації. І найголовніше – ми повинні почути власників землі, власників паїв, адже саме для них існуюча ситуація найбільш болісна. Повинно відбутися широке публічне обговорення на всіх рівнях, і результатом цього обговорення повинен стати суспільний консенсус.

Ми з року в рік приймаємо політичні рішення про продовження земельного мораторію, при цьому не звертаємо уваги на те, що тіньовий ринок сільськогосподарських земель не лише живе, а й процвітає. Не звертаємо також увагу на те, що нібито захищаючи селян, ми фактично позбавляємо їх потрібних коштів на лікування, будівництво та інші цілі. Думки експертів та науковців з питання запровадження купівлі-продажу земель сільськогосподарського призначення кардинально різняться. Одні наполягають на негайному введенні ринку землі, інші рекомендують продавати землю в умовах економічної кризи та військового конфлікту.

Незважаючи на активне обговорення цих питань експертами, науковцями та політиками, громадськістю, у нас на сьогодні відсутнє консолідоване бачення комплексної моделі обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні.

Тому, на думку комітету, існує проблема у проведенні парламентських слухань з питань пошуку української моделі обігу земель сільськогосподарського призначення. На цих слуханнях необхідно зосередитися не просто на питаннях зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення, а почути думки всіх учасників земельних відносин з цього приводу.

Що саме варто зробити, щоб землі, нарешті, були введені в обіг. Нам необхідно почути людей, щоб взяти на себе відповідальність за формування української моделі такого обігу. Тому прохання підтримати даний проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка. Віктор Галасюк передає слово лідеру Радикальної партії народному депутату Ляшку. Бачимо «Опозиційний блок», бачимо.

ЛЯШКО О.В. Кілька тижнів тому парламент за нашою ініціативою підтримав продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Я дякую всім депутатам, які усвідомлюють, що землю українську продавати не можна. Хто не знає і думає, що можна продавати землю, – свою землю продайте. А паї українських селян не чіпайте, навпаки, дайте можливість заробити на тій землі, щоб люди не сиділи батраками, маючи паї цілими гектарами.

Тому ми вимагаємо від уряду залишити в проекті бюджету на наступний рік спецрежим оподаткування для сільгоспвиробників, відновити в Державному бюджеті програми державної підтримки тваринницької галузі, рослинництва, фінансування робочих місць на селі, соціальної сфери. Бо той, хто хоче продавати землю, має розуміти одну просту річ: прийдуть латифундисти, транснаціональні корпорації, яким до лампочки робочі місця на селі і соціальна сфера, сіятимуть технічні культури, зароблятимуть швидкі гроші, а українські селяни ходитимуть батраками. Тому ми не дамо вам продати української землі! Продавати українську землю – це що матір рідну продати!

Наступне. Величезна проблема сьогодні – це рейдерство. Рейдерство, коли у землевласників, фермерів, у селян тишком-нишком забирають їхню власність, їхню землю, переписують якісь там ліві реєстратори. Як це було в Дніпропетровській області щодо фермерського господарства «Дар»: помер власник, не встигло захопонати тіло, як уже забрали майно і досі не можуть відбитися від тих рейдерів. Ми зареєстрували в парламенті відповідний проект постанови і вимагаємо 18 лютого, напередодні дня працівників сільського господарства, наших шановних трударів, провести антирейдерські слухання і захистити село, фермерів, захистити Україну!

ГОЛОВУЮЧА. Від фракції «Батьківщина» Іван Григорович Кириленко. Будь ласка.

Народний депутат Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Шановні українці! Я хочу сказати, що лише завдяки селянам, аграріям ця Верховна Рада продовжила мораторій. Фракція «Батьківщина» провела понад 30 аграрних форумів у областях, районах. Ми зібрали велике селянське віче, де говорили про те, що сьогодні турбує простого селянина. Наголошуємо також на тому, що ми єдина фракція, яка не голосувала за зміни до Податкового кодексу, якими скасували частину податків з аграріїв. Ми єдина фракція, яка не голосувала за бюджети 2015-2016 років, які забрали податки, у тому числі базові сіл і селищ. Ми сьогодні пропонуємо комплексну модель прозорих земельно-орендних відносин.

Хіба незрозуміло, що сьогодні в селян немає коштів, щоб купувати землю. Хто купуватиме землі? Порахуйте, будь ласка, що в нас зараз відбувається з фінансовою сферою, яка платоспроможність простого селянина? Нарешті ці люди прийдуть сюди до Верховної Ради і скажуть усім нам, якщо ми не чуємо їх на майданах, під Верховною Радою і на форумах, як вони відносяться до ринку, до рейдерства і назвуть прізвища тих, які стоять за рейдерськими захватами, хто сьогодні лобіює питання продажу сільськогосподарської землі або реєструє законопроекти, які йдуть в обхід мораторію на продаж? Тому ми за цей проект постанови і долучатимемося безпосередньо до парламентських слухань.

Ми будемо наполягати на тому, щоб Верховна Рада також наклала мораторій на емфітевзис. Це той законопроект, який нам сьогодні пропонують деякі лобісти, щоб обійти мораторій на продаж сільськогосподарської землі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Вадиме, дякуємо.

Кишкар від фракції «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

КИШКАР П.М. Прошу передати слово народному депутату Юрію Солов'ю.

ГОЛОВУЮЧА. Юрій Соловей. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий*

округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, я хочу звернутися до тих, хто завзято агітує за те, щоб продовжувати мораторій на землю. Вважаю, що популізм – це одне з найганебніших явищ, яке сьогодні є в українській політиці. В Україні діє 25 років мораторій на землю. І що, хтось хоче сказати, що в цій державі 25 років селянин на землі має роботу? Чи хтось хоче сказати, що в нас немає під час дії мораторію реальних латифундистів? В Україні діють агрохолдинги, які мають соті тисяч гектарів землі. І тому ті, які закликають продовжувати мораторій, – це люди, які діють в інтересах великих агрохолдингів. Тому що Польща, Угорщина і Румунія, які ще 20 років тому ввели ринок землі, сьогодні мають мале фермерство, зайнятість на селі, доступність кредитування. І що найважливіше, вони мають агросектор, який дає понад 30 відсотків валового внутрішнього продукту.

Давайте закінчувати з популізмом. Я виступаю за те, щоб провести відкриті парламентські слухання, обговорити аргументи за і проти, але ними не можемо консервувати такої ситуації, яка є на сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пані Войціцька, фракція «Самопоміч», передає слово лідеру фракції пану Березюку. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановна пані головуєча! Шановні колеги! Дозвольте поставити риторичне запитання: а чи є в Україні рівні можливості бути людиною, яка купить землю? Чи може звичайний фермер, який обробляє 50, навіть, 100 гектарів землі, конкурувати з народним депутатом, який працює на Україну протягом 10-15 років і має 1,5 мільйона доларів у матраці? Не може!

Для чого продовження саме цього мораторію? Для того щоб у цьому залі, дві третини якого відстоюють виключно латифундистів або тих, які мають мільйон доларів у матраці, ми з вами застосували закони, які вирівняли б можливості в Україні. І це треба показати цього року в бюджеті. Це повернення спецрежиму оподаткування в село,

незважаючи на те що говорить МВФ. Більше цього, це 10 або 5 мільярдів, як каже Прем'єр-міністр, цільової допомоги фермерам.

Але фермери запитують, у який спосіб! Щоб знову не сталося так, коли отримують олігархи і латифундисти, а фермер, який має 16 гектарів землі і п'ять корів чи 100 гектарів і 80 корів, втратить ці речі.

Тому цей зал має обговорити і прийняти рішення, яке вирівняє можливості людини, яка працює на землі, з людиною, яка на ній не працює, має 1,5 мільярда доларів у матраці і чекає моменту, щоб зробити кріпаком новітньої ери в Україні людей, які працюють на землі. Ось для чого потрібні ці слухання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Від фракції «Опозиційний блок» слово надається Василю Німченку, потім – фракція «Народний фронт». Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые друзья, я хочу сказать БПП и «Себепомощи»: не кривите душой, почитайте Конституцию, вы почему рвете Украину на уровне черноземов, на уровне пахотных земель?

Я хочу сказать вам одно: недопустимо изменять и игнорировать Конституцию, которая определила, что земля является национальным богатством народа сегодняшнего и будущих поколений. Вы хотите ее распродать, «Себепомощь»? Вы это знаете, вы это ведете. У вас не получится. Мы, «Опоблок», считаем, что недопустимо вообще землю превращать в товар, а посему давайте, действительно, проведем парламентские слушания. «Опоблок» предложил концепцию о механизме регулирования оборота земель. Почитайте, давайте решим. Вы понимаете, что это будущая и единственная система выживания на...

ГОЛОВУЮЧА. Маємо переходити до голосування. Юрій Тимошенко від фракції «Народний фронт».

Народні депутати, будь ласка, повертайтеся до сесійного залу, бо рівно за 1 хвилину, після виступу Юрія Тимошенка, ми голосуємо проект постанови про проведення парламентських слухань.

Відбулася така жвава дискусія, але потрібно 226 голосів, щоб парламентські слухання були підтримані.

Будь ласка, пане Юрію.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №88, Івано-Франківська область, політична партія «Народний фронт»). Народе України, ось і почалася наживо ця зрада перед вами. Солодко починають, а все заради єдиного: щоб змусити народ України продавати землю. У 1991 році, коли ми отримали незалежність, у нас принаймні працювали всі заводи, фабрики, не було жодної копійки кредиту. Зараз у нас мільярдні борги перед Міжнародним валютним фондом, курс долара зростає щодня. І все робиться з єдиною метою: щоб ми ніколи не змогли віддати цих боргів, щоб в один момент, не маючи, що вже продати, змушені були продати останнє – землю. А тоді вони нам скажуть: «Ребята, та ви можете нам навіть боргів своїх не віддавати, ми візьмемо у вас земелькою ці мільярди, які ви нам ніколи в житті не зможете повернути»...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, 15 секунд.

ТИМОШЕНКО Ю.В. ...а потім ви прийдете на передову до хлопців-добровольців з «Правого сектору» й інших і скажете: «Усе, пацани, стане. Скільки ваших тут полягло: 50, 100? А вже не треба, тепер ідіть додому, захищати вже нічого не потрібно, ми вже вашу землю продали!». Зрадники! Усі ви колись будете розстріляні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення завершено. Ми можемо переходити до прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування.

Отже, колеги, я ставлю на голосування проект Постанови «Про проведення парламентських слухань на тему: «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі» ([№5266](#)). Це лише парламентські слухання. Колеги, це не питання

мораторію. Це публічне обговорення цього питання. Тому прошу об'єднатися і спільно проголосувати проект постанови №5266 за основу та в цілому. Прошу підтримати український шлях і українську модель. Будь ласка.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Вітаю авторів постанови.

Колеги, ми аж о 17 годині 30 хвилин переходимо до питань фінансів і банківської діяльності. Дуже прикро, що так сталося. Ми спробуємо пройти все, що зможемо. Ми перенесемо ті питання, які не встигнемо сьогодні розглянути.

А зараз, колеги, я прошу перейти до питань, які запропонував комітет.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо сприяння детінізації валютно-обмінних операцій» ([№4741](#)).

Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Будь ласка, прошу проголосувати.

«За» – 153.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується народний депутат України Галасюк Віктор Валерійович. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Через законопроект, який ми пропонуємо вашій увазі, хочемо забезпечити детінізацію, легалізацію ринку валютного обміну, який сьогодні існує в Україні. Сьогодні є низка штучних обмежень, створених владою, що, по суті, заганяє обмін валюти в тінь і призводить до додаткових видатків для простих громадян. Ідеться про те, що існує двовідсотковий пенсійний збір з валютно-обмінних операцій, який не приносить коштів до державного бюджету, але разом з тим обумовлює

існування нелегальних валютно-обмінних центрів, пунктів і таке інше. Люди, для того щоб зекономити, здійснюють ці операції на вулиці, де вони абсолютно не захищені. Від того вони втрачають і держава. Більше того, ви знаєте, що сьогодні Національний банк щодо багатьох таких операцій вимагає пред'явлення копії паспортів. І потім невідомо, де спливають ці копії. Людина йде обміняти 50 доларів, а завтра на неї оформляють кредит 100 тисяч, про що вона й знати не буде.

Для того щоб виправити цю абсолютно недолугу ситуацію, яка, за оцінками Асоціації «Український кредитно-банківський союз», призвела до тінізації ринку валютно-обмінних операцій практично в обсязі 50 відсотків, фракція Радикальної партії пропонує скасувати з валютно-обмінних операцій двовідсотковий збір, а також прибрати обов'язково паспортизацію цих операцій, щоб забезпечити нормальний, вільний і легальний ринок.

Ми сьогодні маємо робити все, щоб прибрати штучні бар'єри на шляху інвестицій, на шляху експорту, на шляху таких операцій, які здійснюють підприємці і громадяни. Не треба заганяти економіку в тінь, досить цих штучних регуляцій, нав'язаних Національним банком і урядом. Сьогодні роль парламенту змінювати ситуацію. Починати маємо прямо зараз.

Я прошу підтримати цей законопроект за основу та в цілому як закон, щоб ми послали сигнал українському суспільству, що український парламент, нарешті, взявся за боротьбу з тіньовим ринком, у тому числі валютно-обмінних операцій, і сприятиме розвитку української економіки. Прошу підтримати в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань бюджету Іщейкін Костянтин Євгенович. Будь ласка, пане Костянтине.

ІЩЕЙКІН К.Є. Шановні друзі, ви почули, про що йдеться у цьому законопроекті, який був одностайно підтриманий бюджетним комітетом. Тому прошу і вас підтримати цей технічний проект закону. Відразу переходячи до установчої частини, прошу рекомендувати Верховній Раді законопроект №4741 прийняти за основу та в цілому як

закон з урахуванням пропозицій комітету, викладених у листі-висновку до Верховної Ради, зокрема, щодо набрання чинності з 1 січня 2017 року та виключення змін до Закону «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Можемо голосувати чи треба обговорення? Обговорення. Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Амельченко. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

АМЕЛЬЧЕНКО В.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка)*. Передаю слово лідеру Радикальної партії народному депутату Олегу Ляшку.

ЛЯШКО О.В. Шановні колеги, я прошу підтримати цей важливий законопроект. Насправді це зовсім не технічний законопроект, як сказав один із моїх колег, це надзвичайно важливий законопроект, який скасовує двовідсотковий збір з валютно-обмінних операцій. З людей, які обмінюють свої 100 доларів, беруть 2 відсотки збору. Ми маємо скасувати цей збір, щоб з українців не брали тих нещасних копійок.

Тому я прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується Данченко Олександр Іванович. Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І., *голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»)*. Прошу передати слово народному депутату Ярославу Маркевичу.

МАРКЕВИЧ Я.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Самопоміч» буде підтримувати даний законопроект в першому читанні. Безумовно, скасування двохпроцентного податку з обмінних операцій – це правильне рішення. Він служив одним з факторів виникнення чорного, незаконного ринку валютно-обмінних операцій і к тому ж був достатньо несправедливим рішенням, наприклад, порівняно з юридичними особами. Однак в даній ситуації ми створимо дисбаланс в бюджеті, у нас виникне мінус, який необхідно буде в якійсь ступені покрити. До другого читання нам потрібно продумати, де ми візьмемо ці гроші.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» – Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово народному депутату Івану Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Іване, будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина» підтримуватиме за основу прийняття цього законопроекту, бо насправді норми про паспортизацію людей, коли вони обмінюють валюту, про додаткові збори були запроваджені з однією метою – створити максимальні ускладнення для того, щоб звичайний громадянин у легальний спосіб міг або придбати для заощаджування валюту, або продати її. Тому, безумовно, це треба скасувати і легалізувати ринок, який сьогодні знаходиться в тіні.

Але головною функцією Національного банку є підтримка стабільності грошової валюти – гривні. Якщо ви подивитеся декларацію голови Нацбанку пані Гонтаревої, то вона всі свої гроші тримає

в доларах. Скажіть, будь ласка, чи зацікавлений голова Нацбанку в стабільності національної валюти, якщо в неї всі гроші в доларах? Вона лише від одного обвалу української гривні в три рази збагатилася на своїх заощадженнях!

Тому, безумовно, фракція «Батьківщина» за це проголосує. Але водночас ми вимагаємо, щоб у цьому скликанні парламенту було поставлено на голосування питання про звільнення пані Гонтаревої з посади за всю діяльність і розслідування всіх дій Національного банку щодо штучного банкрутства українських банків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І останній виступ. Кишкар Павло Миколайович. Будь ласка.

КИШКАР П.М. Прошу передати слово народному депутату Руслану Демчаку.

ДЕМЧАК Р.Є., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №18, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановні колеги! Хочу, щоб ми зважено розуміли те, за що ми голосуємо. Ми зараз голосуємо за скасування двовідсоткового збору при купівлі валюти, який іде до Пенсійного фонду. Сума зборів становить 260 мільйонів гривень у рік. Тому розуміючи те, що зараз і так через зниження Єдиного соціального внеску Пенсійний фонд недофінансований, чи маємо ми право голосувати за те, щоб ще цю прогалину збільшувати? Для прикладу: у видатковій частині бюджету передбачено лише 204 мільйони на лікування наших громадян за кордоном. Тому я вважаю, що коли ми будемо голосувати, то повинні підходити до цього питання відповідально і зважено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Майже всі промовці висловили позицію, що даний законопроект може бути підтриманий за основу. Прошу всіх зайти до залу і підготуватися до голосування.

Нацбанк підтримує дану пропозицію, як мені повідомив голова комітету. І я прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Отже, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо сприяння детінізації валютно-обмінних операцій» ([№4741](#)) за основу. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Бажаю плідної роботи до другого читання, колеги.

Тепер ми переходимо до наступного розділу нашого порядку денного – це розгляд законопроектів у другому читанні. Першим стояв проект закону [№3498](#). Автор попросив перенести його розгляд.

Тому на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання особливостей ліцензування господарської діяльності з надання фінансових послуг» ([№3739](#)). Тут всього 17 поправок. Колеги, ми пройдемо їх швидко. Дуже прошу вас працювати інтенсивніше.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Довбенка Михайла Володимировича. Будь ласка, пане Михайле.

ДОВБЕНКО М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановні колеги! На ваш розгляд пропонується порівняльна таблиця до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання особливостей ліцензування господарської діяльності з надання фінансових послуг» ([№3739](#)).

Я не повторюватиму суті проекту і тих змін, які подаються в таблиці. Скажу лише, що до законопроекту надійшло 53 пропозиції

народних депутатів, з них враховано повністю – 27, враховано по суті – шість, враховано редакційно – одну, враховано частково – дві, відхилено – 17.

Враховані пропозиції мають переважно юридично-узгоджувальний характер. Були опрацьовані також пропозиції Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності рекомендує Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання особливостей ліцензування господарської діяльності з надання фінансових послуг» (№3739) прийняти в другому читанні та в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо переходити до поправок, колеги.

Будь ласка, підготуємося до роботи.

Поправка 1 народного депутата Ленського. Не наполягає.

Поправка 3 народного депутата Голубова. Не наполягає.

Поправка 12 народного депутата Кужель. Наполягає. Прошу, пані Олександро.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я ще хочу звернутися і до уряду. Скажіть, будь ласка, якого чорта ми приймали європейський Закон «Про ліцензування видів господарської діяльності», якщо кожен орган виходить тут через своїх лобістів і поза цим законом протягує те, що він особисто буде не лише визначати ліцензійні умови, а й приймати їх?

Далі мої поправки стосуються того, що замість того, щоб записати одним реченням, що законопроект приймається з урахуванням особливостей, визначених Законом «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», він переробляється, відкривається корупційна складова в частині, що комісія сама визначатиме ліцензійні умови, придумуватиме будь-які документи, як перевіряти і за що карати. Це буде нова корупційна...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд, будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Вважаю, цей законопроект повністю суперечить європейській практиці і повинен бути направлений на повторне друге читання.

ДОВБЕНКО М.В. Колеги, поправки пані Кужель розглядалися в комітеті. Ми врахували те, що цей законопроект враховує низку особливостей регулювання ринків фінансових послуг. Фінансові послуги мають свої особливості. І тому ми вважаємо, що такі особливості мають бути відображені в цьому законопроекті. І ті поправки, які запропонувала пані Кужель, ми частково редакційно врахували, а більшість відхилили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Олександро, я розумію, ви наполягаєте на голосуванні поправок 4 і 12? Може, ми їх зразу поставимо?

Отже, першою голосуватимемо поправку 4, так?

ДОВБЕНКО М.В. Так, поправку 4.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто підтримує поправку 4 народного депутата Кужель. Прошу голосувати. Будь ласка.

«За» – 144.

Рішення не прийнято.

Щодо поправки 12 увімкніть мікрофон Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні друзі, я ще раз прошу всіх колег послухати. Це створюється нова монополія. У комісії за кожним напрямом (страхування, лізинг чи інших фінансових установ) створюватиметься окрема монополія. Ця комісія не лише визначатиме ліцензійні умови, що ми передбачили законом, крім того, вони будуть і затверджувати ці ліцензійні умови. Завжди затверджував Кабінет Міністрів, тому що це колегіальний орган, який несе відповідальність, щоб там не було інших документів, які суперечать ідеології прозорості і нестворення корупційних умов. І тому я запропонувала в цьому законопроекті замінити слова «...та затверджує умови провадження діяльності з надання фінансових послуг, і порядок контролю за їх додержанням» словами «відповідно до закону».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я ставлю на голосування поправку 12 народного депутата Кужель. Комітет її відхилив. Будь ласка, голосуємо, хто підтримує поправку Кужель.

«За» – 140.

Рішення не прийнято.

Поправка 13 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Поправка 14 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Поправка 22 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Поправка 27 народного депутата Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 28 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Поправка 30 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Поправка 41 народного депутата Кужель. Наполягає.

Колеги, залишилося кілька поправок. Прошу зайти до залу і підготуватися для голосування.

Будь ласка, увімкніть мікрофон Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В. Вони практично врахували поправку 41.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, врахували.

Поправка 42 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Поправка 47 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Колеги, прошу заходити до залу. Прошу секретаріат запросити всіх депутатів до залу. Зараз відбудеться голосування.

Поправка 48 народного депутата Голубова. Не наполягає.

Поправка 49 народного депутата Кужель. Не наполягає.

Поправка 50 народного депутата Лаврика. Не наполягає.

Таким чином, ми пройшли обговорення всіх поправок. Яку, ви кажете? Щодо поправки 49 наполягає пані Олександра. Я прошу увімкнути її мікрофон. Остання поправка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні колеги, ще раз звертаю вашу увагу. Якщо зараз не буде підтримана моя поправка, у вас звучатиме так: «діяльність з надання фінансових послуг... яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», а також іншими законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг».

Тут просто неоране поле! Будь-який закон, будь-який документ буде включатися як можливість збільшення вимог документів і таке інше.

Я вважаю, що повинна бути норма: «ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Крапка. Як це діє за банківським законом, за енергетичним законом. І я впевнена, Кабінет Міністрів не дасть згоди не погоджувати ліцензійні умови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Михайле, прокоментуйте, це буде і заодно ваше заключне слово. Ми відразу переходимо до голосування.

Прошу, пане Михайле.

ДОВБЕНКО М.В. Дякую, колеги. Спочатку щодо поправки 49, яку щойно зафіксувала пані Кужель. Ми вважаємо, що прийняття цієї поправки повністю нівелює сам зміст цього законопроекту. Тому ми і пропонуємо її не підтримувати.

А враховуючи дискусію в комітеті, ми хочемо сказати, що законопроектом передбачено усунення колізій між нормами Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та нормами Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», а також іншими законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг. Ми вважаємо, що прийняття такого закону сприятиме поліпшенню діяльності юридичних осіб на цьому ринку. І тому пропонуємо голосувати за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, спочатку я поставлю поправку Кужель, а потім – відразу весь законопроект.

Отже, поправка 49 народного депутата Кужель, яку комітет відхилив і не підтримує, але Кужель наполягає на голосуванні.

Хто підтримує поправку 49 Олександри Кужель, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 150.

Рішення не прийнято.

І тепер, колеги, я ставлю на голосування законопроект, який підтримали більшість політичних сил і фракцій. Ми проводили

попередні консультації. Тут важливо лише те, щоб люди були присутні для голосування. Я тому дуже прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Колеги, я прошу секретаріат Верховної Ради повідомити, що ми переходимо до прийняття рішення. Можемо голосувати? Будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання особливостей ліцензування господарської діяльності з надання фінансових послуг» ([№3739](#)) у другому читанні та в цілому. Прошу підтримати.

«За» – 178.

Колеги, мені повідомили, що даний законопроект підтримують більшість фракцій, давайте подивимося по голосуванню. Ні, колеги, немає підтримки даного законопроекту, немає сенсу навіть ставити на повернення. І дуже прикро, що ми... *(Шум у залі)*.

На повторне друге? Колеги, може, підтримаємо на повторне друге чи ні? Давайте я поставлю на голосування, щоб ми не втратили законопроекту, проведена велика робота.

Хто підтримує пропозицію про направлення на повторне друге читання проекту закону №3739, прошу голосувати.

«За» – 187.

Голосів немає, колеги.

Проект закону №3739 відхилено.

Я хочу принести свої вибачення голові комітету, що не змогли повноцінно розглянути всі законопроекти. Ми порадимося, на коли ми зможемо їх перенести і розглянути. Ми провели дуже напружений, серйозний день, але, на жаль, не змогли пройти всіх запланованих проектів законів. Тим паче це був важкий день, ми прийняли важливі рішення.

Дякую всім народним депутатам за активну, дієву і відповідальну роботу. Вечірнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині ми продовжимо нашу роботу. Тому я прошу всіх о 10 годині бути на місцях для продовження роботи. Завтра в нас день охорони здоров'я і важлива присутність депутатів.

Дякую вам колеги. До побачення.